

# Ohjaus ja osaamisidentiteetti

1.11.2018

Johanna Ollila, projektipäällikkö  
Turun yliopisto, Tulevaisuuden tutkimuskeskus

# OSATA – Osaamispolkuja tulevaisuuteen

- **Kohderyhmät:**  
2. asteella opiskelevat nuoret, toisen asteen opettajat, erityisopettajat, opinto-ohjaajat ja muut ohjaustyötä tekevät sekä näihin ammatteihin opiskelevat.
- **Kesto ja rahoitus:**  
1.9.2016–31.8.2019. Hankkeen osarahoittaja on Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus Kestävää kasvua ja työtä 2014–2020 ohjelmasta.
- **Tekijät:**  
OAMK, HAMK, OTUS, BRAHE, SEDU, LAPPIA, SAKKI, OSKU, SAMOK. Tulevaisuuden tutkimuskeskus koordinoijana.

# Ammatti-identiteetin muutos

- Työidentiteetin rakentuminen muun(kin) kuin ammatin mukaan?
- Elinikäinen oppiminen, uudelleen kouluttautuminen
- Useita eri ammatteja – useita ammatti-identiteettejä vai luovimista niiden välillä?
- Kouluttautumisessa aina kyse myös opiskelijan identiteetti projektista: kuka olen, mitä minusta tulee?
- Vahvasta yhden ammatin ammatti-identiteetistä kohti osaamisidentiteettiä?



Vipuvoimaa  
EU:lta  
2014–2020





**OSAAMINEN**

## **OSAAMINEN**

Taidot, tiedot, kyky oppia ja kehittyä, konstruktionaalista

**OSAAMIS-  
IDENTITEETTI**

## **OSAAMISIDENTITEETTI**

Käsitys itsestä osajana ja kyky tuoda oma osaamisena esille. Rakentuu vuorovaikutuksessa.

**IDENTITEETTI**

## **IDENTITEETTI**

Ajassa muuttuva, minäkäsitys, kuuluminen

# Sampo-ohjaussivusto

- Sivustolta löytyy tehtäviä, harjoituksia ja materiaalia ammatillisen koulutuksen opetus- ja ohjaushenkilöstön työn tueksi
- Sivuston materiaaleilla voi toteuttaa perustutkinnon pakollisen ”Opiskelu- ja urasuunnitteluvalmiudet” osion (1 osp) tai osan siitä.
- Sivuston tehtävät tukevat tavoitetta jatkuvasti päivitettävästä HOKSista ja opiskelijalle laadittavan urasuunnitelman toteuttamista.
- Sisältö koottu OSATAssa kehitettyjen tehtävien lisäksi muiden hankkeiden hyvistä käytännöistä

<http://osata.fi/sampo/>



**Vipuvoimaa**  
**EU:lta**  
2014–2020



# Esimerkki: osaamismatka ammattilaisuuteen kasvamisessa

- Kesto yksi lukuvuosi, neljä työpajaa.
- Käynnissä: SEDU, LAPPIA, BRAHE
- Työpaja I: Omat lähtökohdat ammatilliseen koulutukseen
- Työpaja II: (Ensi)kokemukset työpaikoilta
- Työpaja III: Osaamiseen kehittymisen mahdollisuudet ja haasteet ammatillisessa koulutuksessa
- Työpaja IV: Ammatillinen tulevaisuus

Tulossa: 6 työpajaa, kesto 3v = HOKS?



Vipuvoimaa  
EU:lta  
2014–2020



# Keskeistä

- Oman koulutusvalinnan ja lähtökohtien pohdinta
- Osaamisen kehittyminen ja tunnistaminen niin opinnoissa, työpaikalla tapahtuvana oppimisena kuin vapaa-ajalla ja muussa elämässä
- Osaamisen sanoittaminen, dokumentointi ja esittäminen eri tavoin ja työelämätaitoja kehittäen
- Vertaisoppiminen (nuoret+aikuiset!)
- Osaamisen ymmärtäminen osana erilaisia tehtäviä ja aloja: yhdistelmät ja erilaiset polut!
- Ammattialan tulevaisuuden ja eri työllistymisvaihtoehtojen hahmottaminen



Euroopan unioni  
Euroopan sosiaalirahasto

Vipuvoimaa  
EU:lta  
2014–2020



[www.osata.fi](http://www.osata.fi)

# Pohdittavaa

- Onko osaamisidentiteetti yksilön projekti vai kollektiivinen ilmiö?
- Millaisiin työhön kytkeytyviin ryhmiin tai kategorioihin ammattiin opiskelevat nuoret uskovat tutkintonsa kautta liittyvänsä? (opiskelijat, opettajat, ohjaajat)
- Missä määrin osaaminen voi olla mahdollinen identiteetin perusta?
- Kuulumisen tarve: Ryhmään, ammattialaan?
- Pelkkään osaamiseen keskittyminen jättää identiteetin kysymyksen taka-alalle. Se voi vieraannuttaa juuri sen joukon, jolle osaamisella ajattelu on vaikeaa ja joka on reformin myötä eniten tuen tarpeessa.



Vipuvoimaa  
EU:lta  
2014–2020





# Kiitos!

Johanna Ollila, projektipäällikkö  
Turun yliopisto, Tulevaisuuden tutkimuskeskus

[johanna.ollila@utu.fi](mailto:johanna.ollila@utu.fi)

p. 040 5200 222

<http://www.utu.fi/ffrc>

OSATA – Osaamispolkuja tulevaisuuteen (S20812) 1.9.2016–31.8.2019. Hankkeen osarahoittaja on Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus Kestävää kasvua ja työtä 2014–2020 ohjelmasta.



**Vipuvoimaa**  
**EU:lta**  
2014–2020

